

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Культуру повсякденності»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Філософія
9 – 10 чверть	
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	1 години на тиждень
Кількість кредитів ЄКТС	4 (120 годин)
Мова викладання	Українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/index.php?categoryid=47>

Кафедра, що викладає	Філософії і педагогіки

Викладач:
Щелкунов Антон Олексійович
доцент кафедри філософії і педагогіки,
кандидат історичних наук

E-mail: shchelkunov.a.o@nmu.one

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти;

лекції та практичні заняття проводяться відповідно до розкладу.

1. Анотація до курсу

Культуру повсякденності – вибіркова дисципліна навчального плану підготовки бакалаврів за освітньою програмою «Філософія», що сприяє формуванню у студентів уявлень про повсякденні соціальні практики як важливий фактор розвитку культури.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – створення у студентів теоретичного підґрунтя розуміння культурного генезису і навиків аналітичного мислення при вивченні повсякденних культурних практик

Завдання курсу:

- Опанувати зміст та проблематику базових теоретичних засад філософії культури,
- Сформувати здатності самостійно аналізувати явища та процеси культури та використовувати отримані результати в соціокультурній практиці.

3. Дисциплінарні результати навчання

- Визначати як різні соціальні явища та процеси впливають на повсякденність
- Визначати як повсякденне життя людей впливало на політичні, економічні та мистецькі дискурси та навпаки
- Знати основні теоретичні конструкти культури повсякденності

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
Вступна лекція
1. Предмет курсу
2. Структура курсу
3. Становлення та основні етапи розвитку наукового вивчення культури повсякдення
1 Культура повсякденності Стародавнього світу
1.1. Демографічні особливості стародавнього світу, медицина і гігієна
1.2. Засоби зв'язку і комунікації у стародавньому світі
1.3. Особливості харчування, житло та одяг у стародавньому світі
1.4. Особливості повсякденної культури міста і села
1.5. Жінка, сім'я і діти в стародавньому світі
1.6. Робота і відпочинок в стародавньому світі
1.7. Життя і смерть в соціокультурних уявленнях стародавнього світу
2 Культура повсякденності Середньовіччя
2.1. Демографічні особливості середньовіччя, медицина і гігієна
2.2. Засоби зв'язку і комунікації у середньовіччя
2.3. Особливості харчування, житло та одяг у середньовіччі
2.4. Особливості повсякденної культури міста і села
2.5. Жінка, сім'я і діти в середньовіччі
2.6. Робота і відпочинок в середньовіччі
2.7. Життя і смерть в соціокультурних уявленнях

3. Культура повсякденності у Новий час
3.1. Демографічні особливості у Новий час, медицина і гігієна
3.2. Засоби зв'язку і комунікації
3.3. Особливості харчування, житло та одяг
3.4. Особливості повсякденної культури міста і села
3.5. Жінка, сім'я і діти в Новий час
3.6. Робота і відпочинок
3.7. Вплив науки і освіти на повсякденну культуру
4. Культура повсякденності у 20 столітті
4.1. Вплив Першої світової війни на повсякдення
4.2. Вплив Другої світової війни на повсякдення
4.3. Вплив соціальних революцій і громадянських конфліктів на культуру повсякденності. Проекти створення «Нової людини»
5. Культура повсякденності у 21 столітті
5.1. Валив новітніх технологій на повсякденну культуру
5.2. Глобалізаційні процеси і повсякденна культура
5.3. Повсякденна культура України на зламі епох
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ згідно тем прочитаних лекцій
1. Становлення та основні етапи розвитку наукового вивчення культури повсякдення
2. Культура повсякденності Стародавнього світу
3. Культура повсякденності Середньовіччя
4. Культура повсякденності у Новий час
5. Культура повсякденності у 20 столітті
6. Культура повсякденності у 21 столітті

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом. Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс 365

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного опитування та самостійної роботи складає не менше 60 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні	
30	70	30	100

Підсумкове оцінювання (якщо студент набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Диференційований залік відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань, 1 відкритого запитання. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 4 бали. Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 20 балів. Відкриті запитання оцінюються шляхом співставлення з еталонними відповідями. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100

6.3 Критерії оцінювання теоретичної частини (разом 30 балів).

Теоретична частина оцінюється за результатами опитування, яке містить 3 питання, кожне з яких оцінюється 10 балів

У разі використання технології дистанційної освіти усне опитування за темами контрольної роботи може проводитися усно з використанням інструментів Office 365 та Zoom.

Правильна відповідь **кожного питання** оцінюється 10 балами, а саме:

- **9-10 балів** – відповідь правильна, точна;
- **7-8 балів** – відповідь правильна, складає 80%;
- **5-6 балів** – відповідь не повна, складає 50%;
- **4-2 бали** – відповідь складає 20-40%;
- **1 бал** – відповідь неправильна повністю;
- **0 балів** – відповіді немає.

6.4 Критерії оцінювання практичної частини (разом 70 балів)

Практична робота передбачає виконання індивідуального завдання (1 завдання) та опанування тем практичних занять (6 тем). Правильна відповідь, або виконане індивідуальне завдання оцінюється максимально 10 балів за означеним вище критерієм. В індивідуальній роботі передбачено оцінювання елементів дослідницьких підходів (аналізу, синтезу, логічної аргументації, узагальнення, реферування та анотування першоджерел тощо).

Індивідуальні завдання оцінюються експертно, спираючись на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". <http://surl.li/alvis>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Усі письмові запитання до викладача щодо навчальної дисципліни можуть надсилатися на персональну корпоративну електронну пошту, на платформу Teams та на вайбер викладача.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які надано викладачеві для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перескладання відбувається із дозволу декана у разі поважної причини (наприклад, хвороба).

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

7.5. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти відвідування занять є обов'язковим. Причиною невідвідування занять є хвороба, участь в університетських заходах, навчання за індивідуальним графіком та академічна мобільність, що задокументовано. Про причину відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто або через старосту та самостійно надолужити пропущений матеріал. У разі міжнародної мобільності навчання може відбуватись в он-лайн режимі.

8. Рекомендована література

Основна

1. Шабанова Ю.О. Філософія культури / Підручник – Дніпро : ЛПРА, 2019. - 240 с.
2. Капкан М.В. Культура повсякденності. Підручник. [Електронне видання]. Режим доступу: https://stud.com.ua/134169/kulturologiya/kultura_povsyakdennosti
3. Філософія культури: основні поняття, напрями, персоналії : навч. посіб. / За заг. ред. М. О. Тимошенко.– Київ : [б.в.]; Чернівці : Букрек, 2020.– 623
4. Козир Є.В. Культурологія. Навчальний посібник. Київ: «Медицина». 2017. 352 с.

Додаткова література

5. Діса К. Історія повсякденного життя в ранньомодерній Європі. – К.: Видавничий дім Києво-Могилянська академія, 2014. – 302 с.
6. Історія повсякденності: теорія та практика: матеріали Всеукр. наук. конф., Переяслав-Хмельницький, 14–15 трав. 2010 р. / [Упоряд.: Лукашевич О.М., Нагайко Т.Ю.]. – Переяслав-Хмельницький, 2010. – 246 с.
7. Повсякдення ранньомодерної України.Т.1.Практика, казуси та девіації повсякдення. – К.: Інститут історії України, 2012. – 328 с
8. Шабанова Ю.О., Тарасова Н.Ю., Дичковська О.Я. Історія української культури : навч. посіб. для студ. усіх спец. денної та заочної форм навчання. – Д.: НГУ, 2012. – 141 с.
9. Фрейд З. Психопатологія обыденной жизни. СПб., 1997
10. Бергер П., Лукман Т. Социальное конструирование реальности. М., 1995.
11. Бродель Ф. Матеріальна цивілізація, економіка і капіталізм XV–XVIII ст.: У 3 кн. – К., 1995
12. Бродель Ф. Ідентичність Франції. Люди і речі. – К.: Вид-в Жупанського, 2014
13. Ле Гофф Ж. Середньовічна уява. – Львів: Літопис, 2007. – 350 с.
14. Зайбт Ф. Блиск і вбогість середньовіччя: Історія з початком і кінцем. – Львів: Вид-во УКУ, 2009. – 512 с.
15. Фуко М. Історія сексуальності-III. Забота о себе. – К: Дух и літера: Грунт; М.: Рефл-бук, 1998. – 283 с.
16. Філософія і світ повсякденності. Збірка наукових статей. – Х.: Видавництво «АТОС», 2008. –264 с.